Suuri valiokunta

Perjantai 18.10.2024 klo 13.30—14.45

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Autto kok
1. varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari ps
2. varapuheenjohtaja Miapetra Kumpula-Natri sd
jäsen Sanna Antikainen ps (1) (2 osittain)
jäsen Juho Eerola ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Elisa Gebhard sd (1, 2)
jäsen Timo Harakka sd (8, 9, 10, 11) (7 osittain)
jäsen Ville Kaunisto kok (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Jani Kokko sd
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Mika Lintilä kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Helena Marttila sd
jäsen Susanne Päivärinta kok
jäsen Onni Rostila ps
jäsen Saara-Sofia Sirén kok (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Sari Tanus kd (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Eerikki Viljanen kesk (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (4 osittain)
jäsen Sofia Virta vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
varajäsen Inka Hopsu vihr (1, 2, 3, 11) (4, 10 osittain)
varajäsen Aleksi Jäntti kok
varajäsen Kimmo Kiljunen sd (11 osittain)
varajäsen Ari Koponen ps (1) (2 osittain)
varajäsen Pia Lohikoski vas
varajäsen Jani Mäkelä ps
varajäsen Anders Norrback r
varajäsen Martin Paasi kok
varajäsen Mikko Polvinen ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
varajäsen Mika Riipi kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
varajäsen Ville Skinnari sd (1, 2) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Kaisa Männistö
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Pöytäkirja SuVP 49/2024 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 30 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje neuvoston asetuksesta eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2025 ja asetuksen (EU) 2024/257 muuttamisesta

Valtioneuvoston E-selvitys E 52/2024 vp

E-jatkokirjelmä EJ 10/2024 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 15/2024 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 12/2024 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selvitys: E-kirje neuvoston asetuksesta eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2025 ja asetuksen (EU) 2024/257 muuttamisesta (A 3)
Eriävä mielipide Eriävä mielipide_asetus Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta_Riipi_Lintilä.pdf (B 3)
Eriävä mielipide Eriävä SuV kalakannat 18.10.24_Virta_Kivelä_Hopsu_Lohikoski.pdf (C 3)

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Autto sekä ed. Riipi, Kumpula-Natri, Lintilä, Virta, Kivelä, Marttila, Wallinheimo, Elomaa ja Norrback.

Yksityiskohtaisen käsittelyn aluksi ed. Virta ed. Kivelän kannattamana, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin pöydälle jaetusta eriävästä mielipiteestä ilmenevä sisältö. Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa lausuntoluonnosta vastaan. Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 17-4 (tyhjiä 2).

Ed. Riipi esitti ed. Lintilän kannattamana, että lausuntoluonnoksesta poistetaan kappale 14 ja sen 9 kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Lohelle ei ole tehty erillistä kannanhoitosuunnitelmaa, joten EU-lain mukaan lohen kalastuskiintiö TAC voidaan asettaa vain, mikäli kalastuksen kohteena olevat lohikannat ovat MSY-tilassa. ICES:n neuvon 30.5.2024 mukaan ainakin kuusi lohikantaa on alle vaaditun MSY-tason. Vuosien 2023 ja 2024 kutuvaelluksen, eli ajantasaisen tiedon perusteella, voidaan sanoa, että yksikään lohikanta, edes Tornionjoen lohi, ei yllä vaadittavalle tasolle. Edellä olevan perusteella Suuri valiokunta ei yhdy valtioneuvoston kantaan vaan toteaa, että lohen kalastuksesta tulee pidättäytyä kokonaan merialueilla." Esityksestä äänestettiin pohjaesitystä vastaan.

Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 17-2 (tyhjiä 4).

Päätettiin yksimielisesti lisätä lausuntoluonnoksen 17 ja 18 kappaleen väliin uusi kappale, joka kuuluu seuraavasti: ”Suuri valiokunta korostaa reaaliaikaisten seurantavälineiden ja tieteellisten tutkimuskeinojen kehittämistä sekä resursoimista kalakantojen suojelun vahvistamiseksi, jotta ei tehdä virheellisiä poliittisia ratkaisuja väärän ennakkotiedon perus-

teella. Elinkeinon kannalta on haitallista tehdä ylimitoitettuja suojelutoimia ilman tieteellistä näyttöä ja vastaavasti kalakantojen suojelun vuoksi on noudatettava erityistä oikea-aikaisuutta sekä varovaisuutta. Suojelun tulee olla nykyistä nopeammin reagoivaa, tieteeseen pohjautuvaa, ennakoitua, systemaattista ja varovaisuus periaatteen mukaista."

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: eriävä mielipide 1 ed. Riipi ja Lintilä; eriävä mielipide 2 ed. Virta, Kivelä, Hopsu ja Lohikoski.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan puolustusteollisuusohjelmasta ja puolustustarvikkeiden oikea-aikaisen saatavuuden ja toimituksen varmistamista koskevan toimenpidekehyksen perustamisesta (EDIP)
Valtioneuvoston selvitys: Euroopan puolustusteollisen strategian valmistelu

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 30/2024 vp

Valtioneuvoston E-selvitys E 52/2023 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 20/2024 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 9/2024 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan puolustusteollisuusohjelmasta ja puolustustarvikkeiden oikea-aikaisen saatavuuden ja toimituksen varmistamista koskevan toimenpidekehyksen perustamisesta (EDIP) (A 4)

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Autto sekä ed. Kumpula-Natri ja Kivelä.

Keskeytettiin asian käsittely.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan unionin vuoden 2024 talousarvioesityksen valmisteluun liittyvästä komission ennakkoarviosta vuodelle 2024 (budjetti; Euroopan unioni)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 18/2023 vp

U-jatkokirjelmä UJ 30/2023 vp
U-jatkokirjelmä UJ 5/2024 vp
U-jatkokirjelmä UJ 7/2024 vp
U-jatkokirjelmä UJ 17/2024 vp
U-jatkokirjelmä UJ 21/2024 vp (A 5)
Liiteasiakirja UJ_Perusmuistio_Komission lisätalousarvio nro 5 EUn talousarvioon varainhoitovuodelle 2024

Jatkokirjelmä UJ 21/2024 vp - U 18/2023 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten valtiovarainvaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 21/2024 vp - U 18/2023 vp.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan unionin vuoden 2025 talousarvioesityksen valmisteluun liittyvästä komission ennakkoarviosta vuodelle 2025 (budjetti; Euroopan unioni)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 35/2024 vp

U-jatkokirjelmä UJ 20/2024 vp (A 6)
Liiteasiakirja Euroopan unionin varainhoitovuoden 2025 yleinen talousarvio oikaisukirjelmä nro 1/2025

Jatkokirjelmä UJ 20/2024 vp - U 35/2024 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten valtiovarainvaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 20/2024 vp - U 35/2024 vp.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionin ulkopuolelle sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 12/2022 vp

Valiokunnan lausunto YmVL 7/2022 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 6/2022 vp
U-jatkokirjelmä UJ 19/2024 vp

Keskeytetään asian (komissio ohjeistukset asetuksen soveltamisen tueksi sekä maiden riskinarvioinnin periaatteet) käsittely ja jatketaan sitä ministeri Essayahin läsnä ollessa päiväjärjestyksen 9 §:ssä.

Puheenvuoron ohjeistuksesta käyttivät puheenjohtaja Autto sekä ed. Elomaa, Viljanen ja Kumpula-Natri. Ministeri Essayah ja erityisasiantuntija Harvio vastasivat puheenvuoroihin.

8. Euroopan unionin neuvoston kokous 23.9.2024 (Maatalous- ja kalastusneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 74/2024 vp

EUN-raportti Maatalous- ja kalastusneuvoston 23.9.2024 neuvostoraportti (A 8)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Sari Essayah

avustajanaan:
erityisasiantuntija Kari Valonen
Suomen pysyvä edustusto Euroopan unionissa
kalatalousneuvos Risto Lampinen
Viktor Harvio
maa- ja metsätalousministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

9. Euroopan unionin neuvoston kokous 21.-22.10.2024 (Maatalous- ja kalastusneuvosto)
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 85/2024 vp (A 9)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Sari Essayah

Ministeri Essayah esitteli kokouksen asiat. Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Autto sekä ed. Eerola, Kivelä, Viljanen, Elomaa, Kumpula-Natri, Kivelä ja Norrback. Ministeri Essayah ja erityisasiantuntija Valonen vastasivat puheenvuoroihin.

avustajanaan:
erityisasiantuntija Kari Valonen
Suomen pysyvä edustusto Euroopan unionissa
kalatalousneuvos Risto Lampinen
Viktor Harvio
maa- ja metsätalousministeriö

Asialista:

- A-kohtien hyväksyminen

KALASTUS.

-Neuvoston asetus Itämeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2025 - Poliittinen yhteisymmärrys (E 52/2024 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Maatalous- ja kalastusneuvosto 21.-22.10.2024 asialistalla.

Todettiin, että suuri valiokunta hyväksyi asiassa edellä 3 §:ssä eduskunnan kannan.

- ICCAT:n vuosikokous (Limassol, Kypros, 11.–18. marraskuuta 2024)

MAATALOUS

- Päätelmät viljelijäpainotteisesta vuoden 2027 jälkeisestä yhteisestä maatalouspolitiikasta

- EU:n elintarvikeketjun kohtaamat haasteet

- Kauppaan liittyvät maatalouskysymykset

-Muut asiat: a) Elintarvikejätteen syntymisen ehkäisemistä käsitelleen ”Food waste – 2024-2030” -konferenssin tulokset (Budapest, 1. lokakuuta 2024), b) YMP-alan johtajien kokouksen tulokset (Budapest, 10.–12. syyskuuta 2024), c) EU:n maksajavirastojen johtajien konferenssin tulokset (Budapest, 16.–18. lokakuuta 2024)

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

10. Toissijaisuusasioiden lista

Esityslistan liite Toissijaisuusasioiden_lista_18.10.2024.pdf (liite A 10)

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi.

11. Muut asiat

Esityslistan liite Keskustelualoite EUn kilpailukyky 181024_Autto.pdf (liite A 11)

Puheenjohtaja Autto esitteli valiokunnan jäsenille keskustelualoiteluonnoksen Suomen tavoitteista EU:n kilpailukyvyn edistämisessä EU:n lainsäädäntökaudella 2024-2029.

Todettiin muut Muut asiat:

Tapaamiset ja vierailut

- Tapaaminen Tanskan eurooppaministeri Marie Bjerren kanssa ti 22.10.2024 klo 14.15-15.15 (paikka ilmoitetaan osallistujamäärän selvittyä)

- Vierailu Elinkeinoelämän keskusliittoon ke 23.10.2024 klo 8.30 - 9.30, Eteläranta 10. Ilmoittautuneet: pj. Autto, 2. vpj. Kumpula-Natri ed. Kokko, Koulumies, Aalto-Setälä, Jäntti, Norrback, Polvinen

- Tapaaminen Riigikogun EU-asioiden valiokunnan kanssa; pj. Peeter Tali, Chair of the European Union Affairs Committee of the Riigikogu, pe 8.11.2024 klo 13.30-14.30, SuV:n kokoushuone

- Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Strandin kutsu illanviettoon to 21.11.2024 klo 18.00, Königstedtin kartano (yhteiskuljetus).

Matkat

- COSAC-täysistunto 27.-29.10.2024, Budapest. Delegaatio: pj Autto ja 2. vpj Kumpula-Natri sekä ed. Polvinen, Tanus ja Rostila.

- Bryssel 4.-5.11.2024. Delegaatio: pj. Autto, vpj. Kumpula-Natri sekä ed. Aalto-Setälä, Harakka, Hopsu Jäntti, Kivelä, Kokko, Koulumies, Ovaska, Paasi, Riipi, Sirén ja Tanus. Lisäksi edustajat Castrén, Ingo, Jokelainen, ja Rasinkangas (osana uusien edustajien perehdytystä).

- Valiokuntamatka Puolaan 19.11.2024. Delegaatio: pj Autto sekä ed. Biaudet, Jäntti, Koulumies, Kokko, Koponen, Löfström, Polvinen, Riipi ja Tanus.

12. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 23.10.2024 klo 13.00

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Anna Sorto